

”بهبود گزینش‌پذیری محصولات میان تقطیر در سنتز فیشر-تروپش“

با توزیع هیدروژن در طول راکتور بستر ثابت

شهرام شریف‌نیا، عباسعلی خدادادی، یدالله مرتضوی، رضا قیطانچی

دانشگاه تهران، دانشکده فنی، گروه مهندسی شیمی، آزمایشگاه کاتالیست و مهندسی واکنشها

Khodadad@ut.ac.ir

چکیده

از مهمترین مسائل مطرح در سنتز فیشر-تروپش (Fischer-Tropsch Synthesis)، بدست آوردن گزینش‌پذیری بالایی از محصولات میان تقطیر می‌باشد. نسبت H_2/CO از پارامترهای اساسی در میزان درصد تبدیل CO و گزینش‌پذیری محصولات بحساب می‌آید. در این تحقیق اثرات توزیع H_2 در طول بستر ثابت کاتالیستی سنتز FTS و در نتیجه تغییرات نسبت H_2/CO ، بر سینتیک و بخصوص گزینش‌پذیری محصولات FTS، نسبت به حالت تزریق همراه هیدروژن و CO در ورودی راکتور، بررسی گردید. توزیع هیدروژن در طول راکتور، با سه استراتژی کاهشی، مساوی و افزایشی صورت گرفت. نتایج اولیه، نشان می‌دهد که گزینش‌پذیری C_1 تا حدود ۵۰٪ کاهش یافته و C_{10} - C_5 تا ۴۵٪ افزایش می‌یابد. همچنین احتمال رشد زنجیر با توزیع هیدروژن افزایش می‌باید.

واژه‌های کلیدی: Fischer-Tropsch ; Selectivity ; Fixed-bed Reactor ; Side stream:

گزینش‌پذیری محصولات در جهت محصول دلخواه متمرکز بوده است. از مهمترین پارامترهای مؤثر می‌توان به اثر دما، فشار، غلظت واکنشگرها (نسبت H_2/CO) و زمان اقامت اشاره کرد [۱۲].

با تغییر نسبت H_2/CO میتوان تغییراتی را در میزان درصد تبدیل CO و گزینش‌پذیری محصولات ایجاد کرد. تغییر غلظت H_2 با توجه به اثر پوششی آن بر روی سطح کاتالیست، تفکیک هیدروژن و CO به عاملهای فعال را تحت تاثیر قرار داده و سینتیک واکنش را در جهت گزینش‌پذیری محصولات مختلف تغییر می‌دهد. با افزایش غلظت H_2 و نسبت H_2/CO ، سرعت تبدیل CO، سرعت

مقدمه:

از مهمترین روش‌های تبدیل منابع گازی به محصولات هیدروکربنی مایع، استفاده از روش سنتز فیشر-تروپش (Fischer-Tropsch Synthesis) می‌باشد. کاهش ذخایر نفت خام و افزایش مصرف سوخت‌های مایع از طرفی و افزایش مسائل زیست محیطی از طرف دیگر، توجه به این نوع روش‌ها را که از منابع تولید سوخت‌های تمیز بشمار می‌آید، روز به روز افزایش داده است [۱].

در طول سالیان متعددی، تحقیقات گستره‌ایی بر روی پارامترهای مؤثر در جهت افزایش قابلیت این فرآیند انجام گرفته است که حجم وسیعی از آنها بر روی افزایش